

ONDERZOEK: LERAREN FILOSOFEREN

Rob Bartels volgde in 2005 samen met enkele begeleiders een achttal leraren in hun poging het filosoferen met hun kinderen te ontwikkelen.
Het boek *Kinderen leren filosoferen* is het resultaat van dit onderzoek.

Auteur: Rob Bartels
Uitgeverij: Agiel
ISBN: 978 90 77834 29 9

KINDEREN LEREN FILOSOFEREN

Praktijkboek voor leraren

Filosofieren met kinderen! Wat doen we dan? Waarom zou je dat doen op school? Hoe doe je dat? Dit boek vertelt de verhalen van acht leraren die ieder op hun eigen wijze met deze vragen aan de slag zijn gegaan; in hun groep, met hun kinderen. Acht leraren die enthousiast zijn om met kinderen te filosoferen. Waarom, wat motiveert hen ermee te beginnen, en: door te gaan? Hoe doen ze dat? Waar genieten ze van? Wat vinden ze moeilijk? Wat ervaren de kinderen in hun groepen? Die acht leraren hebben veel te vertellen over hun enthousiasme, hun successen, maar ook over hun twijfels en onzekerheden. Het zijn verhalen waar anderen zich in kunnen herkennen, inspiratie in kunnen vinden, en handreikingen om filosoferen met kinderen in de eigen praktijk, van groep of stage te ontwikkelen.

Kinderen leren filosoferen is geschreven voor leraren in de basisschool en pabo-studenten, die belangstelling hebben voor filosoferen met kinderen. Het is een op de praktijkgericht boek met tal van ideeën en handreikingen voor de praktijk of stage. Het is ook een aan de praktijk ontleend boek,

datum:	23 september 2007	door:	Rob Bartels
onderwerp:	Onderzoek: leraren filosofieren		

met name aan die van die acht leraren. De herkenbaarheid van hun ervaringen maakt de methodiek van het filosoferen met kinderen toegankelijk.

Dit boek is een praktijkboek, dat wil echter niet zeggen dat er geen theorie, reflecties, achtergronden e.d. in opgenomen zijn. De belangrijkste achtergronden van kinderfilosofie worden beschreven. Het vertrekpunt is steeds de praktijk, de theorie verschaft het kader, waarmee we praktijkervaringen kunnen duiden. Theorie zegt in dit boek niet hoe het moet, wel hoe het kan en waarom.

Vragen die in 'Kinderen leren filosoferen' besproken worden, zijn o.a.:

- Filosoferen met kinderen, wat doen we dan?
- Waarom zou je dat doen, met kinderen filosoferen?
- Zit er lijn in het gesprek? Over de opbouw van een gesprek.
- Op zoek naar een vraag! Of: hoe bereid je je voor?
- Hoe kun je een filosofisch onderzoek beginnen? Openingsscenario's.
- Hoe betrek je alle kinderen erbij? Over de pedagogische verantwoordelijkheid van de leraar.
- Weet de leraar het antwoord al? Over de houding van de gespreksleider.
- Wanneer is een gesprek eigenlijk een filosofisch gesprek?
- Hoe leid je een gesprek? Vraagtechniek en verdieping.
- Hoe sluit je een gesprek af? En wat daarna?
- Hoe weet je of je op de goeie weg bent? De ontwikkeling van de onderzoeksgroep.
- Hoe vertel ik het mijn collega's? En de ouders? Over de invoering van kinderfilosofie in de school.